

Vejledning til brug af klimadebatplatformen

Hvad er formålet med klimadebatplatformen?

IDEA har udviklet klimadebatplatformen som en gratis og åben online ressource designet til ungdomsarbejdere, undervisere og lærere for at engagere unge i meningsfulde diskussioner om klimaforandringer og den grønne omstilling. Den tilbyder omhyggeligt udformede casestudier, teorimoduler og diskussionsoplæg, der hjælper eleverne med at udforske komplekse miljøspørgsmål gennem debat baseret pædagogik.

Når du bruger platformen, kan du trække på præfabrikerede materialer, der letter forberedelsen og giver dig mulighed for at fokusere på facilitering: at vejlede refleksion, muliggøre flere perspektiver og hjælpe deltagerne med at forbinde argumenter til deres personlige, lokale og globale liv. Det endelige mål er at fremme kritisk tænkning, debat færdigheder og samfundsengagement. Denne metodologiske vejledning forklarer, hvordan undervisere, ungdomsarbejdere og lærere kan integrere platformen i deres undervisnings-, trænings- eller ikke-formelle uddannelsesaktiviteter. Den understøtter fleksibel brug i klasseværelser, ungdomsklubber, workshops og medborgerskabsprogrammer.

De pædagogiske grundlag for debat metodologi omfatter aktiv læring, hvor deltagerne tager ansvar for at udforske virkelige problemer; dialog, hvor forståelse opstår gennem diskussion; kritisk tænkning med fokus på evaluering af kilder og bias; samfundsrelevans, der forbinder debatter med sociale og miljømæssige udfordringer; og inklusion, der sikrer deltagelse på tværs af forskellige baggrunde. Undervisere og ungdomsarbejdere kan bruge platformen til at hjælpe elever med at:

- Udvikle analytiske og argumenterende færdigheder
- Dybere forståelse af årsager til og konsekvenser af klimaforandringer
- Skab empati for globale og lokale bæredygtighedsperspektiver
- Styrk kommunikations-, samarbejds- og problemløsningsevner
- Fremme miljøbevidsthed og samfundsansvar

Brug af platformen

Klimadebatplatformen indeholder tre hovedtyper af materialer:

- Klima Casestudier præsenterer virkelige scenarier, der involverer dilemmaer om politik, økonomi, etik og samfundets reaktioner på klimaforandringer.
- Teori- og baggrund afsnittene introducerer begreber som bæredygtighed, retfærdighed, tilpasning og afbødning.
- Debat- og diskussion prompter tilbyder brugsklare forslag, spørgsmål og perspektiver, der er egnet til gruppearbejde eller debat i klasseværelset.

Hver ressource kan bruges uafhængigt til en enkelt diskussion eller kombineres til et længere læringsmodul, der inkluderer research, refleksion og projektarbejde. Platformen understøtter forskellige implementeringsmetoder såsom klasseundervisning, ungdomsworkshops, projektbaseret læring, tværfaglige aktiviteter og online eller blandede sessioner. Undervisere kan vælge materialer, der bedst matcher deres elevers kontekst, uanset om det er formel uddannelse eller ikke-formel ungdomsarrangement.

Underviseren eller ungdomsarbejderen fungerer som en facilitator snarere end en instruktør. Deres opgave er at guide deltagerne gennem casen, sikre forståelse af nøgle ideer, fremme lige deltagelse og moderere respektfuld dialog. Facilitatorer hjælper eleverne med at forbinde globale udfordringer med personlige og samfundsmæssige erfaringer og leder refleksion over lærte erfaringer og mulige næste skridt.

Alle materialer kan tilpasses. Brugerne opfordres til at vælge lokalt relevante casestudier, oversætte eller forenkle indhold og justere kompleksitetsniveauet, så det passer til deltagerens alder eller erfaring. Aktiviteterne kan variere fra uformelle meningsudvekslinger til strukturerede debatter, simuleringer eller rollespil. Undervisere kan også integrere lokale data, multimedier eller lokale samfundsperspektiver for at berige oplevelsen. Denne fleksibilitet gør det muligt for Klimadebat Platformen at betjene forskellige uddannelsesmiljøer, fra folkeskolen til voksenuddannelse, og at fremme både viden og samfundsengagement gennem kritisk, inkluderende og deltagerbaseret læring.

Du kan også integrere vores værktøjer i bredere uddannelsesmål forbundet med bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab, for eksempel:

- Temaer i den europæiske grønne pagt såsom omstilling, energi eller social retfærdighed.
- FN's mål for bæredygtig udvikling (SDG 13, 16, 17).
- Rammer for unges deltagelse med vægt på handlekraft og overvejelse.
- Mediekendskab og modstandsdygtighed over for misinformation, især når man diskuterer klima fortællinger og offentlig diskurs.

Refleksion, evaluering og fortsat brug

Refleksion er en central del af enhver debat aktivitet. Efter hver session bør facilitatorerne skabe plads til, at deltagerne kan analysere, hvad de har lært, og hvordan deres perspektiver har udviklet sig. Evaluering kan tage forskellige former, såsom korte skriftlige refleksioner, peer feedback eller gruppediskussioner. Deltagerne kan vejledes til at overveje spørgsmål som:

- Hvilke perspektiver og værdier kom frem i diskussionen?
- Hvordan blev beviser brugt, sat spørgsmålstegn ved eller udfordret?
- Hvilke bias eller antagelser blev synlige?
- Hvordan relaterer debatten sig til deres lokalsamfund, dagligdag eller mulige handlinger?

Vores platform er designet til kontinuerlig brug og samarbejde. Undervisere kan opbygge en række sessioner ved hjælp af forskellige casestudier for at udforske flere dimensioner af klimapolitik, etik og socialt ansvar. Gentagen brug giver eleverne mulighed for at spore deres fremskridt og udvide deres viden over tid. Samarbejde mellem skoler, ungdomsorganisationer og internationale partnere udvider disse diskussioner ud over det lokale niveau og fremmer en global udveksling af ideer. Brugere opfordres til at dele deres erfaringer, tilpasninger og nye debatidéer inden for IDEA-netværket for at støtte kollektiv forbedring og bidrage til et voksende fællesskab af undervisere og ungdomsarbejdere, der er engagerede i klimauddannelse gennem debat.

Hvem skal handle, virksomheder eller enkeltpersoner?

Varighed	45 minutter
Studerendes niveau	Mellemliggende, Avanceret
Materialer	Timer, projektor
Læringsresultater	• Eleverne lærer om eksternaliteter og hvordan man identificerer dem i forskellige miljø situationer. • Eleverne lærer at finde troværdige kilder og registrere dem tydeligt. • Eleverne lærer at sammenligne virksomheds handlinger (skridt virksomheder tager for at reducere miljøskader) og individuelle handlinger (skridt folk tager i dagligdagen for at beskytte miljøet). • Eleverne lærer at forberede og holde en kort tale med en klar påstand, beviser og en gendrivelse linje.
Aktiviteter	1. Teori — 10 minutter — frontal Læreren præsenterer begrebet eksternaliteter. <i>Mål: Introducer ideen om eksternaliteter og hjælp eleverne med at forstå forskellen mellem virksomheds- og individuelle handlinger i miljømæssige sammenhænge.</i> 2. Øvelse — 15 minutter — gruppearbejde Eleverne arbejder i små grupper, der hver især får tildelt enten en virksomheds eller en individuel handling. Grupperne deles parvis, så for hver forudvalgt artikel fokuserer én gruppe på en person og én på en virksomheds handling. Ved hjælp af den forudvalgte artikel og yderligere kilder, de kan finde, identificerer de eksempler på, hvordan den type handling hjælper miljøet, og hvor den ikke er tilstrækkelig.

	<i>Mål: Vejled eleverne til at indsamle korte, pålidelige beviser og organisere deres argumenter ved at identificere én fordel og én begrænsning for virksomhedens og individuelle handlinger.</i> 3. Motion — 15 minutter — klasse Hver gruppe vælger en eller to talere til at præsentere en tale på 60-90 sekunder, der opsummerer deres sides argument (virksomhed eller individuel handling). Efter hver præsentation stiller en elev fra den modsatte side et kort spørgsmål eller giver et enkelt gensvar. Læreren modererer, holder tiden synlig og sikrer en respektfuld tone og ligelig taletid. <i>Mål: Eleverne øver sig i at præsentere korte, evidensbaserede argumenter og deltager i hurtige udvekslinger for at teste styrken på hver side.</i> 4. Refleksion — 5 minutter — klasse Eleverne afslutter lektionen med at opsummere deres læring skriftligt. Hver elev besvarer to korte spørgsmål: "Hvem bør handle mest i forhold til klimaforandringer, virksomheder eller enkeltpersoner?" og "Hvorfor?" De afleverer eller deler deres svar til sidst. Hvis tiden tillader det, læser læreren et par eksempler for at fremhæve de forskellige synspunkter og forbinde diskussionen med et bredere klimaansvar. <i>Mål: Hjælp eleverne med at konsolidere det, de har lært om ansvar, retfærdighed og indflydelse.</i>
Pædagogiske tips	• Hold tiden synlig og struktureret, så eleverne kan håndtere korte research- og maleopgaver med selvtillid. • Brug klare sætning rammer til at guide argumentation opbygningen og hjælpe alle elever med at udtrykke ideer. • Fokuser debatten på retfærdighed og effektivitet snarere end personlige vaner for at opretholde en respektfuld tone.

Teori

Eksternalitet er en omkostning eller fordel, der rammer personer, som ikke er en del af beslutningen. Inden for klimaspørgsmål er det normalt en negativ eksternalitet. En fabrik tjener profit på produktionen, men røgen skader folks sundhed og miljøet, der ikke har accepteret aftalen. Inden for miljøpolitik sammenligner vi to kilder til eksternaliteter.

Virksomheders handlinger kan skabe store skader eller store reduktioner i emissioner gennem topstyrede valg om energi, transport og forsyningskæder. Individuelle handlinger skaber mange små skader eller besparelser gennem daglige valg som rejser og forbrug.

Store virksomheder står for de fleste drivhusgasemissioner, fordi deres produktions-, transport- og energivalg har storstilet miljøpåvirkning. Én politisk ændring, såsom at skifte til vedvarende energi eller forbedre forsyningskæder, kan reducere emissionerne mere end millioner af individuelle handlinger tilsammen. Disse virksomheder har de økonomiske midler og den tekniske viden til at lede overgangen, men deres beslutninger afhænger ofte af profit og forbrugernes efterspørgsel. Når købere prioriterer billige eller varer med stor miljøpåvirkning, har virksomheder mindre grund til at ændre sig, så begge sider forbliver forbundet i udformningen af miljø resultaterne.

Den grønne omstilling kræver investeringer i teknologi, infrastruktur og uddannelse. Regeringer sætter klimamål og beslutter, hvordan de skal omdannes til skatter, love eller incitamenter, der får beslutningstagerne til at betale de reelle omkostninger ved forurening. For virksomheder kan det betyde emissionslofter, CO2-priser eller investeringskrav. For enkeltpersoner kan det betyde skatter på forurenende produkter, pris incitamenter for grønnere muligheder eller offentlige standarder, der ændrer daglige vaner.

Men hvem har i virkeligheden magten til at anspore til forandring? Skal virksomheder bære mere ansvar, fordi de kontrollerer store systemer, eller skal enkeltpersoner lede an ved at ændre forbrugsmønstre og påvirke efterspørgslen? Kan regeringer udforme retfærdige regler, der presser begge sider til at handle uden at skabe ny ulighed? Disse spørgsmål fremhæver spændingen mellem magt, ansvar og retfærdighed i hjertet af klimapolitikken.

Øvelse

Del eleverne op i grupper, og sørg for at I har et lige antal grupper. I bør tildele to grupper til hvert af emnerne, én til handling på virksomhedsniveau og én til handling på individuelt niveau. Eleverne kan selv finde yderligere artikler og identificere deres egne eksempler på handlinger, men I kan give dem eksemplet.

Emne 1: Overgang til elbiler

Artikel: <https://www.reuters.com/sustainability/decarbonizing-industries/ev-sales-slip-can-auto-industry-navigate-bumps-road-net-zero-2024-06-12/>

Læs om de faktorer, der bremser væksten inden for elbiler. Identificér, hvordan virksomheder og enkeltpersoner påvirker fremskridt.

- Eksempel på virksomhedens handling: En bilproducent investerer i ladenetværk og udvikler billigere elbilmodeller.
- Eksempel på individuel handling: En forbruger vælger at købe en elbil eller bruge offentlig transport i stedet for at køre i en benzinbil.

2. Debat om planetarisk mad diæt

Artikel: <https://apnews.com/article/plant-based-diet-climate-04e3edb6b2de628e6238c70ca9f075e9>

Læs hvordan kostændringer kan reducere udledninger og forbedre sundheden. Fokuser på, hvad virksomheder og enkeltpersoner kan gøre.

- Eksempel på virksomheds handling: Et globalt fødevaremærke erstatter oksekøds baserede måltider med plantebaserede muligheder og investerer i lokale råvarer.
- Eksempel på individuel handling: En person vælger at spise mindre rødt kød og køber mad fra bæredygtige producenter.

3. Opvarmning af boliger og energistyring

Artikel: <https://www.bbc.com/news/articles/c70ekknr2rwo>

Lær Hvordan regeringen, virksomheder og husholdninger bidrager hver især til at reducere emissioner fra opvarmning af boliger.

- **Eksempel på virksomheds handling:** Et energiselskab installerer fjernvarmesystemer eller tilbyder vedvarende energiplaner.
- **Eksempel på individuel handling:** En husejer installerer isolering eller udskifter et gasfyr med en varmepumpe.

4. Plastikforurening

Artikel: <https://www.theguardian.com/environment/2024/apr/24/survey-finds-that-60-firms-are-responsible-for-half-of-worlds-plastic-pollution>

Læs om, hvordan plastikaffaldet fortsætter på trods af virksomhedens løfter og genbrugs indsats. Identificer, hvad både producenter og forbrugere kan gøre.

- Eksempel på virksomheds handling: En emballagevirksomhed designer fuldt genanvendelige materialer og finansierer genbrugsprogrammer.
- Eksempel på individuel handling: En forbruger undgår engangs plastik og medbringer genbrugelige beholdere, når de handler.

Efter researchfasen vælger hver gruppe en eller to studerende til at tale på deres side, enten en virksomheds handling eller en individuel handling. Hver taler forbereder en tale på 60-90 sekunder, der indeholder en klar påstand, et eksempel, der understøtter deres argument, og et kort svar til den anden side. Mens den ene gruppe præsenterer, lytter den anden omhyggeligt og noterer et spørgsmål eller modargument.

Når præsentationen er slut, stiller en elev fra den modsatte side et kort spørgsmål eller giver et gensvar. Læreren modererer samtalen, holder tiden synlig og minder eleverne om at bruge et respektfuldt og præcist sprog. Når begge sider har talt, har klassen en kort diskussion om, hvilken type handling der virker mest effektiv eller retfærdig, og forbinder deres argumenter med eksempler fra den tidligere forskning.

Refleksionsspørgsmål

For at afslutte lektionen bruger eleverne et par minutter på at reflektere over, hvad de har lært. Hver elev skriver korte svar på to spørgsmål:

1. Hvem bærer det største ansvar for klimaindsatsen, virksomheder eller enkeltpersoner?
2. Hvilke grunde understøtter din opfattelse?

Svarene kan skrives direkte på arbejdsarket eller deles digitalt. Hvis der er tid, inviterer læreren et par elever til at dele deres svar højt.

Kilder

<https://climatedebate.idebate.net/case-studies/should-companies-or-individuals-bear-the-burden-of-green-transition>

<https://www.theguardian.com/science/blog/2016/apr/13/can-game-theory-help-solve-the-problem-of-climate-change>

<https://harvardpolitics.com/climate-change-responsibility/>

https://climate.ec.europa.eu/climate-change/causes-climate-change_en

Debat mellem interessenter og aktionærer

Varighed	90 minutter
Studerendes niveau	Mellemliggende, Avanceret
Materialer	Timer, projektor
Læringsresultater	• Eleverne lærer at forklare hovedideerne bag aktionær- og interessent kapitalisme. • Eleverne lærer at identificere centrale interessenter i forretningsbeslutninger og beskrive deres interesser. • Eleverne lærer at opbygge og præsentere argumenter for, hvem virksomheder bør betjene. • Studerende lærer at evaluere retfærdighed og effektivitet i virksomhedsledelse.
Aktiviteter	1. Teori — 15 minutter — frontal Læreren introducerer nøgleidéerne bag aktionær kapitalisme (virksomheder eksisterer primært for at maksimere profitten for ejere og investorer) og interessent kapitalisme (virksomheder skal også tage hensyn til medarbejdere, forbrugere, lokalsamfund og miljøet). <i>Mål: De studerende lærer at definere og skelne mellem aktionær- og interessent kapitalisme og forstå de værdier, der ligger til grund for hver model.</i> 2. Øvelse — 30 minutter — gruppearbejde Del klassen op i seks grupper. Tre repræsenterer stakeholder kapitalisme og tre repræsenterer aktionær kapitalisme. Hver gruppe udvikler ét argument med et klart eksempel og et muligt modargument. Grupperne på samme side sammenligner kort deres noter inden debatten.

	<i>Mål: Eleverne lærer at analysere forskellige argumenter om virksomheders ansvar og underbygge påstande med eksempler fra den virkelige verden.</i> 3. Motion — 30 minutter — klasse Hver af de seks grupper præsenterer deres forberedte argument i en kort tale på 2 minutter. Grupperne skifter mellem interessant- og aktionær side, så begge perspektiver forbliver afbalancerede. Efter hver tale leverer en gruppe fra den modsatte side et 45 sekunder langt gensvar. Læreren modererer overgangene, holder tiden synlig og registrerer hovedideerne på tavlen under to kolonner: Interessent og Aktionær. Når alle grupper har talt, vælger hver side én elev til at opsummere deres overordnede holdning i en afsluttende 2-minutters opsummerende tale. <i>Mål: Eleverne øver sig i at fremføre præcise argumenter, gendrive og aktiv lytning. De lærer at syntetisere flere perspektiver til en klar, kollektiv position, samtidig med at de demonstrerer evidensbaseret argumentation.</i> 4. Refleksion — 15 minutter — klasse Efter debatten faciliterer læreren en reflekterende diskussion, der forbinder forretningsmodeller med etik og ansvarlighed i den virkelige verden. <i>Mål: Eleverne konsoliderer læringen, evaluerer argumenter kritisk og udtrykker en personlig konklusion baseret på evidens og etisk ræsonnement.</i>
Pædagogiske tips	• Start lektionen med en simpel visualisering, der viser, hvem der drager fordel af hver model, for at gøre abstrakte ideer klare og lette at forstå. • Hav en synlig timer kørende under taler og genmæle for at hjælpe eleverne med at forblive præcise og sikre retfærdighed mellem grupperne. • Giv eleverne en kort sætning ramme, så hvert argument følger den samme klare struktur af påstand, bevis og gendrivelse, for eksempel: ○ <i>Vores argument er, at...</i>

	○ <i>Et eksempel, der understøtter dette, er...</i> ○ <i>En mulig indsigelse er...</i> ○ <i>Vi svarer ved at sige...</i> ● Mind eleverne om at basere deres pointer på eksempler fra virkelige virksomheder i stedet for personlige meninger for at styrke deres argumentation.
--	--

Teori

Et af de centrale spørgsmål i erhvervslivet i dag er, om virksomheder kun skal tjene deres aktionærer eller tage hensyn til alle interessenters interesser. Aktionærer er personer, der ejer en del af en virksomhed gennem aktier og har en direkte økonomisk interesse i dens præstation. Interessenter omfatter alle grupper, der påvirkes af virksomhedens handlinger, såsom medarbejdere, kunder, leverandører, lokalsamfund og miljøet. Disse grupper støtter virksomhedens aktivitet på forskellige måder, for eksempel leverer de arbejdskraft, køber produkter, leverer materialer og vedligeholder den infrastruktur, som virksomheder er afhængige af.

Tilhængere af aktionær kapitalisme ser profit som det primære mål for virksomheder. De argumenterer for, at virksomheder ved at fokusere på rentabilitet forbliver effektive, skaber nye produkter og bidrager til økonomisk vækst. I denne opfattelse skaber profitable virksomheder beskæftigelse, betaler skat og geninvesterer ofte i forbedringer, der indirekte gavner samfundet. For eksempel prioriterer Apple og Amazon økonomisk præstation og innovation, hvilket har resulteret i bred økonomisk effekt gennem forsyningskæder, tjenester og jobskabelse.

De, der støtter stakeholder kapitalisme, mener, at virksomheder har ansvar, der rækker ud over at generere profit. De argumenterer for, at virksomhedsbeslutninger påvirker mange grupper, og at succes også bør måles ud fra sociale og miljømæssige resultater. For eksempel integrerer Patagonia miljømål i sin forretningsdrift, og Unilever investerer i bæredygtighed på tværs af sine produktlinjer. Fortalere for dette synspunkt understreger, at virksomheder, der håndterer relationer med alle interessenter, har en tendens til at opretholde stærkere tillid og stabilitet over tid.

Diskussionen mellem disse to perspektiver er i gang. Nogle mener, at fokus udelukkende på profit risici overser langsigtet bæredygtighed, mens andre advarer om, at en for bred spredning af ansvar kan sløre ansvarligheden. Mange virksomheder forsøger nu at balancere begge tilgange og søger at opnå økonomisk succes, samtidig med at de imødekommer bredere sociale og miljømæssige forventninger.

Øvelse

Del klassen i seks grupper. Tre grupper repræsenterer stakeholder kapitalisme, og tre repræsenterer aktionær kapitalisme. Hver gruppe fokuserer på ét hovedargument, der understøtter deres side. Eleverne finder mindst ét eksempel eller bevismateriale, der understøtter deres påstand, og skriver et kort modargument, som den modsatte side kan bruge.

Efter forberedelsen mødes grupperne på samme side kort for at udveksle noter og afstemme pointer, inden klasse debatten begynder.

Stakeholder Kapitalisme – Gruppe 1–3

1. Langsigtet bæredygtighed:

Virksomheder, der investerer i medarbejdernes trivsel, fair arbejdskraft og miljøet, præsterer mere ensartet over tid.

Eksempel: Unilevers "Sustainable Living Plan" integrerer miljømæssige og sociale mål med forretningsstrategier.

2. Etisk ansvar:

Virksomhederne er afhængige af lokalsamfund og naturressourcer, så de har en pligt til at beskytte dem. Profit uden ansvar skader tillid og stabilitet.

Eksempel: Patagonia geninvesterer en del af sit overskud i miljø genopretningsprojekter.

3. Omdømme og loyalitet:

En god behandling af alle interessenter opbygger tillid hos forbrugere og medarbejdere, hvilket fører til bedre rekruttering og en stærkere brand identitet.

Eksempel: Virksomheder med et stærkt omdømme inden for bæredygtighed tiltrækker flere kunder og faglærte medarbejdere.

Aktionær Kapitalisme – Gruppe 4–6

1. Effektivitet og innovation:

Profit Fokuserede mål driver konkurrence og innovation, hvilket gavner samfundet gennem nye teknologier og økonomisk vækst.

Eksempel: Apples stræben efter rentabilitet fremmer konstant produktforbedring.

2. Tydelig ansvarlighed:

At maksimere aktionærværdi som det eneste mål sikrer transparente og målbare beslutninger. Flere mål kan sløre ansvaret og reducere effektiviteten.

Eksempel: Virksomheder med klar økonomisk rapportering gør det lettere at evaluere ledelsens præstationer.

3. Økonomisk indvirkning:

Profitable virksomheder skaber arbejdspladser, betaler skat og øger den samlede velstand. En voksende virksomhed gavner mange interessenter indirekte gennem markedsaktiviteter.

Eksempel: Amazons ekspansion har støttet leverandører, levering netværk og tjenesteudbydere.

I debatfasen præsenterer hver af de seks grupper ét argument på skift, skiftevis mellem interessent- og aktionær side. Hver gruppe holder en 90-sekunders tale, der giver en klar påstand, ét bevis og en kort forklaring. Efter hver tale har den ene modstående gruppe 45 sekunder til at stille et fokuseret spørgsmål eller give et kort gensvar. Når alle grupper har talt, vælger hver side én til at opsummere deres hovedpointer i en to-minutters afsluttende tale. Læreren holder tiden synlig, modererer overgangene og registrerer nøgle ideer på tavlen under "Interessent" og "Aktionær". Denne struktur holder debatten retfærdig, organiseret og engagerende, samtidig med at den hjælper eleverne med at øve sig i præcis argumentation og evidensbaseret ræsonnement.

Eksempel på debat forløb:

Gruppe 1: argument for stakeholder kapitalisme

Gruppe 5: gendrivelse

Gruppe 4: argument for aktionær kapitalisme

Gruppe 3: gendrivelse

Gruppe 2: argument for stakeholder kapitalisme

Gruppe 6: gendrivelse

Gruppe 5: argument for aktionær kapitalisme

Gruppe 1: gendrivelse

Gruppe 3: argument for stakeholder kapitalisme

Gruppe 4: gendrivelse

Gruppe 6: argument for aktionær kapitalisme

Gruppe 2: gendrivelse

Opsummerende tale om stakeholder kapitalisme

Opsummerende tale for aktionær kapitalisme

Diskussionsspørgsmål

Efter debatten leder læreren en reflekterende samtale for at hjælpe eleverne med at evaluere, hvad de har lært. Klassen gennemgår de stærkeste pointer fra både interessant- og aktionær perspektiver og diskuterer, hvordan hver enkelt kan fungere i praksis. Eleverne inviteres til at dele deres synspunkter og forklare, hvorfor de har ændret mening (eller ej).

Afslutningsvis overvejer eleverne, om en afbalanceret model kan fungere, hvor virksomheder søger profit, samtidig med at de tager højde for sociale og miljømæssige påvirkninger.

Ledende spørgsmål:

1. Hvilket argument i debatten fandt du mest overbevisende, og hvorfor?
2. Kan en virksomhed prioritere profit og samtidig være socialt ansvarlig?
3. Hvilke risici følger ved udelukkende at fokusere på aktionærernes interesser?
4. Hvilke risici er der ved at forsøge at tilfredsstille alle interessenter?
5. Hvem skal sikre, at virksomhederne handler ansvarligt: regeringer, investorer eller forbrugere?
6. Hvordan påvirker kundernes forventninger, hvilke modeller virksomheder følger?
7. Kan du komme i tanke om et eksempel, hvor en virksomhed med succes har balanceret begge modeller?
8. Hvordan skal succes måles i erhvervslivet, hvis ikke kun gennem profit?

Kilder

<https://climatedebate.idebate.net/case-studies/should-companies-or-individuals-bear-the-burden-of-green-transition>

<https://www.theguardian.com/science/blog/2016/apr/13/can-game-theory-help-solve-the-problem-of-climate-change>

<https://harvardpolitics.com/climate-change-responsibility/>

https://climate.ec.europa.eu/climate-change/causes-climate-change_en

Er greenwashing værre end at gøre ingenting?

Varighed	45 minutter
Studerendes niveau	Begynder, Mellemliggende, Avanceret
Materialer	Trykte grupper
Læringsresultater	• Eleverne lærer, hvad greenwashing er, og hvorfor det er vigtigt. • Eleverne lærer at identificere svage eller vildledende miljøpåstande. • Eleverne lærer at konstruere korte, evidensbaserede svar. • Eleverne lærer at vurdere argumenters overbevisende kraft.
Aktiviteter	1. Teori — 15 minutter — frontal Læreren definerer greenwashing som at overdrive miljøansvar for at vinde offentlighedens tillid. Vis et kort eksempel (f.eks. en annonce, der hævder, at et produkt er "100 % miljøvenligt" uden beviser). Spørg: Hvad prøver virksomheden at få folk til at tro? <i>Mål: Eleverne lærer, hvad greenwashing er, og hvorfor det er vigtigt.</i> 2. Øvelse — 20 minutter — gruppearbejde Eleverne arbejder to og to eller i små grupper. Hver gruppe modtager én greenwashing-påstand. De vurderer, om påstanden er overbevisende eller vildledende, identificerer manglende information og forbereder et svar på et minut, hvor de enten forsvarer eller udfordrer den. <i>Mål: Eleverne lærer at analysere forskellige argumenter om virksomheders ansvar og underbygge påstande med eksempler fra den virkelige verden.</i> 3. Refleksion — 10 minutter — klasse

	Læreren angiver stærke og svage argumentation stræk på tavlen (klarhed, brug af beviser, retfærdighed, nøjagtighed). <i>Mål: Sammenlign ræsonnementets stille og reflekterer overtalelse.</i>
Pædagogiske tips	• Brug korte, konkrete eksempler, der er lette at analysere på begrænset tid (hvis du ikke har planer om at bruge de givne eksempler) • Modellér først ét eksempel argument for at vise strukturen. • Opfordrer til at ræsonnement frem for kynisme; målet er analyse, ikke bebrejdelse.

Teori

"Greenwashing" refererer til den praksis, hvor virksomheder fremsætter overdrevne eller vildledende påstande om deres miljømæssige ansvar for at fremstå mere bæredygtige og miljøvenlige, end de i virkeligheden er. Ifølge Akepa, et bæredygtighedsbrandingbureau, ser greenwashing typisk ud som ([De samme oplysninger kan findes på deres grafik](#)):

- Vagt "grønt klingende sprog", der lyder godt, men ikke har nogen konkret betydning, såsom "frisk fra gården" eller "bevidst"
- Irrelevante påstande om et mindre vigtigt grønt aspekt af et ellers skadeligt produkt (som et olieselskab, der påstår, at deres tønder er lavet af miljøvenligt stål, og ignorerer det meget større problem med olie).
- Dårligt gennemtænkte gestus, som ikke synes at følge nogen reel miljøstrategi, men udelukkende er skabt som et PR-forslag.
- Vildledende tal og procenter.
- Rebranding til at inkludere naturlig emballage, for at fremstå mere "i harmoni med naturen" eller gøre emballagen grøn (grøn = miljøvenlig)

Dette betyder dog ikke, at alle mærker lyver. Troværdige miljøvenlige produkter vil ifølge Apa stadig indeholde disse egenskaber:

- Ansvarlighed og gennemsigtighed, hvilket betyder, at vi ved præcis, hvordan deres fremstillingsproces påvirker miljøet, herunder negative faktorer.
- Tredjeparts Akkreditering, hvilket betyder, at et eksternt uafhængigt organ bekræfter, at et produkt er miljøvenligt. Vær dog opmærksom på, at ikke alle akkrediteringer er ens.
- Tydelig mærkning, der ikke vildleder om produktets indhold

- Sporbarhed, det vil sige at gøre det muligt for forbrugeren at vide, hvor alle dele af produktet kommer fra. Dette er meget vigtigt i dag, fordi de fleste produkter indeholder ting fra hele verden, og selvom den endelige samling, f.eks. i land A, er miljøvenlig, garanterer det ikke, at den oprindelige produktion i land B også var grøn.

Arepa tilbyder en [liste med 20 eksempler på greenwashing](#) som du kan bruge til øvelsen. Til teoridelen anbefaler vi dog [eksemplet med det hollandske nationale luftfartsselskab, KLM Airlines](#), som i 2024 bliver kendt skyldig i at vildlede forbrugerne af en hollandsk domstol. KLM deltog i en reklamekampagne kaldet "Fly Responsibly", hvor de hævdede, at det miljømæssigt forsvarligt er at flyve med KLM på grund af deres indsats for mere effektive fly og biobrændstof.

Øvelse

Under øvelsen arbejder eleverne i fire små grupper (du kan tilføje flere grupper om nødvendigt), der hver modtager et eksempel på en virksomheds miljøpåstand, helst som et trykt udleveret ark. Du kan bruge de vedhæftede eksempler eller vælge lignende eksempler, der passer til dine elevers niveau. Hver gruppe diskuterer, om deres påstand er overbevisende eller vildledende, idet de overvejer, hvilke data eller beviser der mangler. De kan bruge internettet til at tjekke virksomheders hjemmesider eller uafhængige kilder for baggrundsinformation. Efter research beslutter hver gruppe, om de vil forsvare påstanden som troværdig eller udfordre den som greenwashing. De forbereder derefter et kort svar på et minut med et klart argument og et eksempel eller en kilde til at understøtte deres holdning. Når de er klar, præsenterer hver gruppe sin korte tale for klassen, efterfulgt af et kort spørgsmål fra en anden gruppe. Læreren modererer timingen og fremhæver centrale ræsonnements mønstre på tavlen. Denne aktivitet opfordrer eleverne til at analysere budskaber fra den virkelige verden, vurdere pålideligheden af bæredygtighedspåstande og øve sig i kortfattet argumentation baseret på evidens.

Vi anbefaler, at I begynder at høre taler efter 10 minutters forberedelsestid i gruppen. For eksemplerne i denne plan skal I være opmærksomme på, at det første, Patagonia, normalt IKKE ses som greenwashing, selvom man kan argumentere for, at det er tilfældet (på trods af deres påstand solgte de flere jakker som følge af kampagnen). Resten forstås normalt som eksempler på greenwashing, men det er fint for eleverne at argumentere imod, så længe de forsvare deres holdning og fremfører fornuftige argumenter.

Diskussionsspørgsmål

Når alle fire grupper har præsenteret deres argumenter, inviterer læseren til åben diskussion. Start med at skrive de analyserede påstande på tavlen. Opfordrer eleverne til at sammenligne argumenter: Hvilke argumenter føltes faktuelle, og hvilke var baseret på meninger eller vage udsagn? Lad et par elever dele, hvordan deres perspektiv ændrer sig efter at have hørt andre. Hold fokus på evidens kvaliteten, ikke på at dømme virksomheder eller ligemænd.

Ledende spørgsmål:

1. Hvad fik en grøn påstand til at lyde troværdig eller tvivlsom?

2. Gjorde tilstedeværelsen af data eller tal en udtalelse mere troværdig?
3. Hvordan kunne en virksomhed kommunikere det samme budskab mere ærligt?
4. Hvorfor kan en virksomhed overdrive sine miljømæssige handlinger?
5. Hvad skal forbrugerne se efter, før de tror på bæredygtighed?
6. Har nogen grupper haft svært ved at forsvare en svag påstand? Hvorfor?
7. Hvordan kan regeringer eller tilsynsmyndigheder reducere vildledende "grønne" budskaber?
8. Tæller små overdrivelser stadig som greenwashing?

Kilder

<https://climatedebate.idebate.net/case-studies/should-companies-or-individuals-bear-the-burden-of-green-transition>

<https://thesustainableagency.com/blog/greenwashing-examples/>

<https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/dutch-court-rule-klm-greenwashing-case-2024-03-20/>

<https://www.theguardian.com/science/blog/2016/apr/13/can-game-theory-help-solve-the-problem-of-climate-change>

<https://harvardpolitics.com/climate-change-responsibility/>

https://climate.ec.europa.eu/climate-change/causes-climate-change_en

GRUPPE 1 – PATAGONIEN

DON'T BUY THIS JACKET

It's Black Friday, the day in the year retail turns from red to black and starts to make real money. But Black Friday, and the culture of consumption it reflects, puts the economy of natural systems that support all life firmly in the red. We're now using the resources of one-and-a-half planets on our one and only planet.

Because Patagonia wants to be in business for a good long time – and leave a world inhabitable for our kids – we want to do the opposite of every other business today. We ask you to buy less and to reflect before you spend a dime on this jacket or anything else.

Environmental bankruptcy, as with corporate bankruptcy, can happen very slowly, then all of a sudden. This is what we face unless we slow down, then reverse the damage. We're running short on fresh water, topsoil, fisheries, wetlands – all our planet's natural systems and resources that support business, and life, including our own.

The environmental cost of everything we make is astonishing. Consider the R2® Jacket shown, one of our best sellers. To make it required 135 liters of

COMMON THREADS INITIATIVE

REDUCE

WE make useful gear that lasts a long time
YOU don't buy what you don't need

REPAIR

WE help you repair your Patagonia gear
YOU pledge to fix what's broken

REUSE

WE help find a home for Patagonia gear
you no longer need
YOU sell or pass it on*

RECYCLE

WE will take back your Patagonia gear
that is worn out
YOU pledge to keep your stuff out of
the landfill and incinerator

REIMAGINE

TOGETHER we reimagine a world where we take
only what nature can replace

water, enough to meet the daily needs (three glasses a day) of 45 people. Its journey from its origin as 60% recycled polyester to our Reno warehouse generated nearly 20 pounds of carbon dioxide, 24 times the weight of the finished product. This jacket left behind, on its way to Reno, two-thirds its weight in waste.

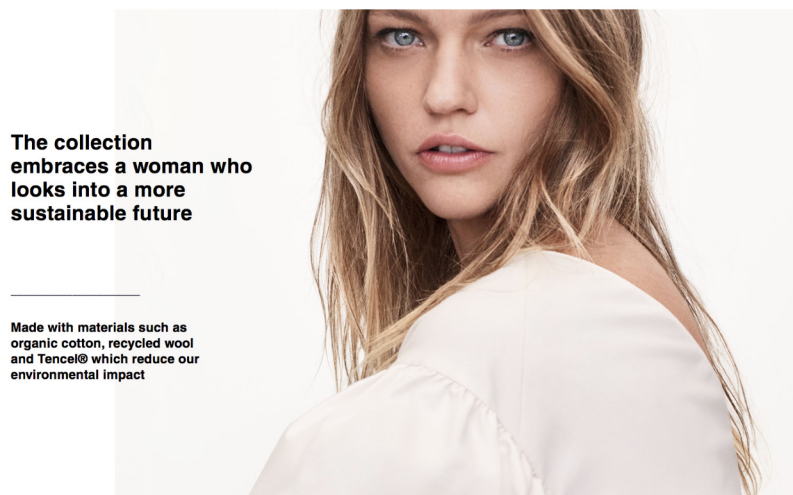
And this is a 60% recycled polyester jacket, knit and sewn to a high standard; it is exceptionally durable, so you won't have to replace it as often. And when it comes to the end of its useful life we'll take it back to recycle into a product of equal value. But, as is true of all the things we can make and you can buy, this jacket comes with an environmental cost higher than its price.

There is much to be done and plenty for us all to do. Don't buy what you don't need. Think twice before you buy anything. Go to patagonia.com/CommonThreads or scan the QR code below. Take the Common Threads Initiative pledge, and join us in the fifth "R," to reimagine a world where we take only what nature can replace.

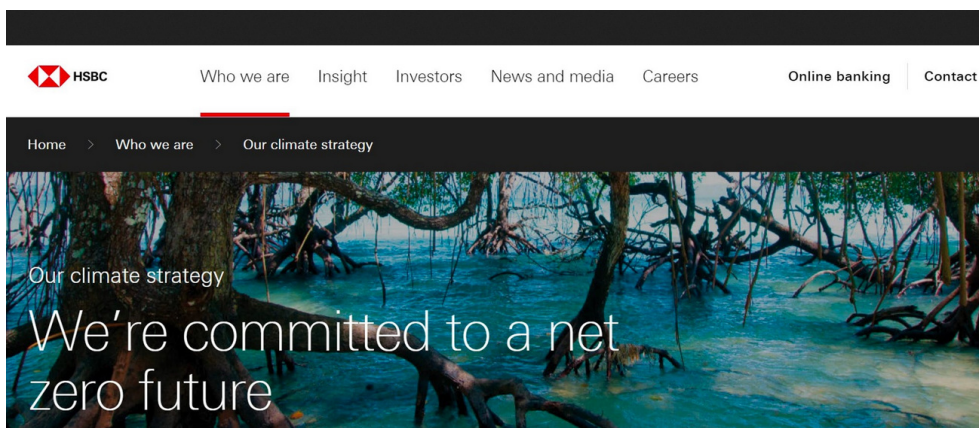
GRUPPE 2 – Danske Kroner

GRUPPE 3 – Zara

GRUPPE 4 – HSBC (Bank)

Forklaring af vækst og regulering til fremtidens unge

Varighed	45 minutter
Studerendes niveau	Begynder, Mellemliggende, Avanceret
Materialer	
Læringsresultater	• Eleverne konstruerer moralske argumenter, der forbinder nuværende valg med fremtidige konsekvenser. • Eleverne formulerer og svarer på modargumenter. • Eleverne identificerer værdier og principper, der styrer politiske beslutninger. • Eleverne udtrykker et etisk ræsonnement klart og tydeligt i en kortfattet, skriftlig og mundtlig form.
Aktiviteter	1. Teori — 10 minutter — frontal Læreren præsenterer dilemmaet mellem økonomisk vækst og miljøbeskyttelse og forbinder dem med ideer om tekno optimisme, grøn vækst og modvækst. <i>Mål: Eleverne forstår det grundlæggende dilemma, der ligger til grund for økonomisk udvikling og miljøbevidsthed.</i> 2. Øvelse — 10 minutter — gruppearbejde Eleverne arbejder to og to eller i små grupper. Hver gruppe skal beslutte, hvilket perspektiv de ville følge, hvis de var i regeringen, og derefter skrive et brev til en ung person i 2050, hvor de begrundet deres beslutning. <i>Mål: Studerende Anvende etisk ræsonnement til at forsvare en position gennem kollaborativ skrivning.</i> 3. Øvelse — 10 minutter — gruppearbejde

	Grupper udveksler breve. De skriver nu et kort genmæle fra en ung persons position i 2050. <i>Mål: Eleverne udvikler færdigheder i at argumentere imod og perspektivere.</i> 4. Diskussion — 15 minutter — klasse Udvalgte grupper læser begge breve højt. Klassen diskuterer det moralske aspekt af miljøpolitik. <i>Mål: Eleverne evaluerer argumenternes styrke og udforsker moralske kontraster.</i>
Pædagogiske tips	• Opfordrer til at finde en balance mellem empati og logik, når du skriver breve. • Gå rundt for at stille vejledende spørgsmål om retfærdighed og ansvarlighed. • Understreg, at genudgivelser bør omhandle argumentation, ikke personlige synspunkter.

Teori

Når vi taler om økonomisk vækst og miljøbeskyttelse, er der tre hovedtanke skoler, der ofte optræder i politiske debatter: nedvækst, grøn vækst og tekno optimisme. Hver især tilbyder et forskelligt svar på spørgsmålet: Kan vi fortsætte med at vokse og stadig beskytte planeten?

1. Afvækst

De vækstbevægelser argumenterer for, at ideen om, at vækst altid er godt, er falsk. Den opfordrer til at bremse den økonomiske vækst med vilje for at beskytte miljøet og fokusere på folks velbefindende i stedet for profit. Tilhængere mener, at endeløs vækst forbruger ressourcer, skaber forurening og forværrer klimaforandringer. De foreslår at reducere forbruget, dele ressourcerne mere retfærdigt og støtte enklere og mere bæredygtige livsstile. Regeringer kan støtte dem vækst ved at beskatte forurening, investere i offentlig transport og vedvarende energi, fremme kortere arbejdsdage og prioritere sociale ydelser som sundhedspleje og uddannelse frem for BNP-udvidelse. Devækst sigter mod at reducere miljøskader og forbedre livskvaliteten på samme tid.

2. Grøn vækst

Tilhængere af grøn vækst mener, at økonomisk vækst og miljømål kan sameksistere. De argumenterer for, at vækst stadig er nødvendig, men at den bør rettes mod grønne industrier og innovation. Dette synspunkt går ud på, at den grønne omstilling kræver penge og teknologi. Økonomisk vækst kan finansiere nye energisystemer, forskning og bæredygtig infrastruktur. Virksomheder og regeringer bør derfor fremme vækst, men omdirigere den mod renere industrier og grønnere job.

3. Tekno Optimisme

Tekno Optimisme er troen på, at teknologi kan løse klimaudfordringer uden at tvinge folk til at reducere forbruget eller ændre deres livsstil. Det antyder, at innovation, for eksempel vedvarende energi, CO₂-opsamling eller energieffektivitet, kan drive fremskridt og samtidig holde økonomierne i vækst. Tilhængere foretrækker ofte politikker, der fremmer forskning og innovation, i stedet for strenge reguleringer.

Disse tre perspektiver støder ofte sammen i miljøpolitik. Nedvækst fokuserer på at reducere efterspørgslen, grøn vækst på at omdirigere væksten, og tekno optimisme på at overvinde problemet.

Når eleverne skriver Brevet fra 2050, skal de beslutte, hvilket af disse synspunkter bedst repræsenterer, hvordan deres "fremtidige borgere" ser afvejningen mellem velstand og beskyttelse, og forklare, hvorfor dette synspunkt skaber en retfærdig og bæredygtig fremtid.

Øvelse

Eleverne arbejder to og to eller i grupper på op til fire elever. Hver gruppe vælger et af de tre perspektiver fra teoriafsnittet: nedvækst, grøn vækst eller tekno optimisme, og påtager sig rollen som en national regering i 2025. De beslutter, hvilken tilgang de vil følge, og skriver et kort brev (120-150 ord) til en ung person i 2050, hvor de forklarer og begrundes deres valgte politiske retning. Brevet skal tydeligt udtrykke, hvorfor de mener, at denne tilgang skaber den bedste balance mellem økonomisk velstand og miljømæssig ansvarlighed, understøttet af et etisk eller praktisk argument såsom retfærdighed, innovation eller social velvære. Læreren går rundt og opfordrer grupperne til at begrunde deres valgte perspektiv og forklare, hvordan deres argumentation forbinder sig med virkelige politiske eksempler eller værdier.

Når alle breve er færdige, udveksler grupperne dem og bytter roller. De skriver nu et kort gensvar (3-5 sætninger) fra et ungt menneskes perspektiv i 2050, der svarer regeringen. Deres svar bør sætte spørgsmålstejn ved argumentationen eller fremhæve mulige langsigtede konsekvenser med fokus på logik og retfærdighed snarere end følelser.

Diskussionsspørgsmål

Udvalgte grupper læser både deres regerings brev og modsvaret til 2050 højt. Klassen diskuterer, hvordan hvert perspektiv (nedvækst, grøn vækst og tekno optimisme) griber fat i retfærdighed og ansvarlighed over for fremtidige generationer. Læreren oplister de tre perspektiver på tavlen og opfordrer eleverne til at sammenligne, hvordan hvert perspektiv forsøger at balancere økonomiske og miljømæssige prioriteter. Diskussionen bør fokusere på argumentation og værdier snarere end personlige meninger om specifikke regeringer eller politikker.

Vejledende spørgsmål:

1. Hvilke værdier styrede hver gruppes argumentation?
2. Afslørede svarene fra "fremtidens vælgere" nogen blinde vinkler i regeringens brevene?
3. Var nogle perspektiver mere fokuserede på retfærdighed, mens andre fokuserede mere på gennemførlighed eller innovation?
4. Hvordan kan en kombination af idéer fra forskellige perspektiver føre til bedre beslutninger?
5. Hvordan mener vi, at en ansvarlig politik i 2025 bør se ud efter at have hørt disse argumenter?
6. Ændrede det at skrive eller høre brevene dit syn på din egen rolle i at forme fremtiden?
7. Hvilket argument fik dig til at tænke anderledes om, hvad fremskridt vil sige?
8. Hvis du var den unge person i 2050, hvilket slags brev ville du så gerne modtage fra nutidens ledere?

Kilder

<https://climatedebate.idebate.net/case-studies/the-political-trade-off-between-economic-growth-and-environmental-regulations>

<https://www.undp.org/future-development/signals-spotlight-2023/will-techno-optimism-make-us-complacent>

<https://a16z.com/the-techno-optimist-manifesto/>

<https://www.weforum.org/stories/2022/06/what-is-degrowth-economics-climate-change/>

Stor succes. Men hvordan måler vi det?

Varighed	45 minutter
Studerendes niveau	Mellemliggende, Avanceret
Materialer	
Læringsresultater	• Eleverne identificerer og sammenligner forskellige mål for nationale fremskridt. • Eleverne konstruerer og forsvaret en begrundet argumentation understøttet af værdier og beviser. • Studerende analyserer, hvordan valg af måleenhed former politik og offentlige prioriteter. • Eleverne øver sig i at ræsonnere kortfattet og i fællesskab.
Aktiviteter	1. Teori — 15 minutter — frontal Læreren præsenterer de vigtigste målepunkter for måling af fremskridt, BNP, beskæftigelse, inflation, CO2-aftryk, livstilfredshed og ulighed niveau. <i>Mål: Eleverne ved, at der er forskellige måder at måle, hvordan et samfund klarer sig.</i> 2. Øvelse — 10 minutter — gruppearbejde Klassen opdeles i seks grupper, der hver repræsenterer én national indikator: BNP, beskæftigelsesfrekvens, inflation, CO2-aftryk, livstilfredshed og ulighed. Hver gruppe forbereder en argumentation for, hvorfor deres indikator bedst afspejler den reelle nationale fremgang. <i>Mål: Eleverne konstruerer præcise argumenter, der forbinder beviser, etisk ræsonnement og viden fra forskellige emner.</i> 3. Øvelse — 15 minutter — gruppearbejde

	Hver gruppe præsenterer sin argumentation på 1 minut. Efter hver præsentation stiller en eller to andre grupper korte spørgsmål eller giver korte udfordringer (30 sekunder hver). <i>Mål: Eleverne øver sig i overbevisende fremførelse og ræsonnement i realtid gennem spørgsmål.</i> 4. Diskussion — 5 minutter — klasse Læreren skriver alle seks målepunkter på tavlen og beder klassen om at diskutere dem. <i>Mål: Eleverne konsoliderer forståelsen af, at valg af argument afspejler dybere værdier og prioriteter.</i>
Pædagogiske tips	• Udfordrer grupperne til at bruge både faktuel og etisk argumentation. • Hold timingen stram under præsentationer for at opretholde rytmen og fokus. • Opfordr til kritiske, men respektfulde spørgsmål stegning efter hver præsentation.

Teori

I det meste af det tyvende århundrede behandlede regeringen økonomisk vækst, normalt målt ved bruttonationalproduktet (BNP), som det vigtigste tegn på national succes. BNP udgør den samlede værdi af varer og tjenester produceret i et land. Det stiger med udgifter, investeringer og handel, men det måler ikke, om folks liv forbedres i kvalitet eller retfærdighed. Økonomer som Simon Kuznets, der hjalp med at udvikle BNP i 1930'erne, advarede om, at det aldrig var meningen, at det skulle måle velvære. Han skrev i 1934, at "en nations velfærd næppe kan udledes af et mål for nationalindkomst."

Efterhånden som de miljømæssige og sociale udfordringer voksede, dukkede nye indikatorer op, der viste, hvad BNP overser. Beskæftigelsesfrekvensen fokuserer på, hvor mange mennesker der kan finde arbejde, men den siger ikke meget om løn eller jobkvalitet. Inflation sporer, hvordan priserne ændrer sig, hvilket påvirker de daglige leveomkostninger, men ikke planetens sundhed. Et CO2-aftryk måler drivhusgasemissioner og forbinder fremskridt direkte med miljøpåvirkning. Livstilfredshed Undersøgelser ser på, hvordan folk har det med deres liv, med vægt på psykologisk og social velvære. Ulighedsindekser som Gini-koefficienten vurderer, hvor retfærdigt velstand deles, og forbinder velstand med retfærdighed.

Hvert mål fremhæver en forskellig prioritet: produktion, stabilitet, bæredygtighed, lykke eller retfærdighed. At vælge én som den primære rettesnor for national politik betyder at vælge, hvilken slags fremskridt der betyder mest. Økonomer og politikere diskuterer nu, hvordan man kombinerer dem. Rapporter som OECD Better Life Index (2011) og FN's Human Development Index (UNDP, 1990) forsøger eksplicit at balancere økonomiske og sociale indikatorer, mens miljøforskere går ind for at integrere data om kulstof og biodiversitet i den almindelige økonomiske planlægning.

Spørgsmålet bag denne lektion, hvilken måleenhed giver det mest retfærdige billede af fremskridt?, er ikke kun økonomisk, men også etisk. Det spørger, om succes bør betyde at producere mere, leve bedre eller leve længere som samfund.

Øvelse

Klassen opdeles i seks grupper, der hver repræsenterer én national måleenhed: BNP, beskæftigelsesfrekvens, inflation, CO2-aftryk, livstilfredshed eller ulighed. Hver gruppe fungerer som et team af politiske rådgivere, der forbereder sig på at argumentere for, at deres tildelte måleenhed giver det mest retvisende billede af nationale fremskridt. Under forberedelsen diskuterer eleverne, hvad deres måleenhed måler, hvilke værdier den afspejler, og hvordan den forbinder sig med sociale eller miljømæssige prioriteter. De har ti minutter til at udarbejde en kort argumentation, der indeholder et faktuel punkt og én værdibaseret begrundelse, såsom retfærdighed, stabilitet eller bæredygtighed.

Efter forberedelsen afleverer hver gruppe en præsentation på et minut, hvor de opsummerer deres argumentation. Resten af klassen lytter og noterer hovedpointer. Umiddelbart efter har en eller to andre grupper tredive sekunder til at stille et spørgsmål eller udfordre en antagelse i argumentet. Den præsenterende gruppe svarer kort, før det næste hold præsenterer. Denne hurtige rytme holder fokus på præcis argumentation og skarpe spørgsmål, samtidig med at den viser, hvordan forskellige måder at måle fremskridt på udtrykker forskellige politiske og moralske valg.

Diskussionsspørgsmål

Når alle grupper har præsenteret sig, lister læreren de seks målepunkter på tavlen og inviterer til en kort diskussion i klassen. Eleverne sammenligner, hvilke målinger der fokuserer mest på økonomisk stabilitet, hvilke på retfærdighed og hvilke på bæredygtighed. Læreren stiller et par vejledende spørgsmål for at forbinde idéer i stedet for at genåbne debatten:

1. Hvilke argumenter lød mest overbevisende, og hvorfor?
2. Komplementere to målepunkter hinanden snarere end at konkurrere?
3. Hvis vi skulle vælge ét nationalt hovedmål, hvad skulle det så være?
4. Diskussionen slutter med, at læreren fremhæver, at hver indikator repræsenterer en forskellig vision af, hvad fremskridt betyder, og at ræsonnement er med til at afdække værdierne bag disse valg.

Kilder

<https://climatedebate.idebate.net/case-studies/the-political-trade-off-between-economic-growth-and-environmental-regulations>

<https://fraser.stlouisfed.org/title/national-income-1929-1932-971?page=19>

<https://www.oecd.org/en/data/tools/oecd-better-life-index.html>

<https://hdr.undp.org/content/human-development-report-1990>

<https://www.undp.org/future-development/signals-spotlight-2023/will-techno-optimism-make-us-complacent>

<https://a16z.com/the-techno-optimist-manifesto/>

<https://www.weforum.org/stories/2022/06/what-is-degrowth-economics-climate-change/>

Vækst vs. miljø klasseværelses debat

Varighed	90 minutter
Studerendes niveau	Mellemliggende, Avanceret
Materialer	
Læringsresultater	• Eleverne konstruerer og præsenterer strukturerede argumenter understøttet af logik og beviser. • Eleverne evaluerer konkurrerende påstande og identificerer svagheder i ræsonnementet. • Studerende øver sig i teamwork, aktiv lytning og offentlig tale i et formelt debat miljø.
Aktiviteter	1. Teori — 10 minutter — frontal Læreren introducerer debat forslaget og giver baggrund for, hvorfor dette emne er centralt for udviklingslande. Forklar, hvad økonomisk vækst og miljøregulering betyder i denne sammenhæng. <i>Mål: Eleverne etablerer en fælles forståelse af nøglebegreber og kontekst.</i> 2. Øvelse — 35 minutter — gruppearbejde Læreren fordeler rollerne, og eleverne begynder at forberede sig til debatten. <i>Mål: Eleverne opbygger organiserede argumenter med understøttende begrundelse og beviser.</i> 3. Øvelse — 30 minutter — gruppearbejde Debatten i klasseværelset udfolder sig med eleverne som talere, moderatorer og dommere.

	<i>Mål: Eleverne øver sig i overbevisende fremførelse og ræsonnement i realtid, evaluering, lytning og samfundsdeltagelse.</i> 4. Diskussion — 15 minutter — klasse De studerende, der fungerede som dommere, præsenterede deres synspunkter på debatten, mens de studerende, der fungerede som moderatorer, styrede diskussionen og refleksionen. <i>Mål: Eleverne evaluerer kvaliteten af ræsonnementet og forbinder argumenter med etiske overvejelser.</i>
Pædagogiske tips	• Udfordrer grupperne til at bruge både faktuel og etisk argumentation. • Hold timingen stram under præsentationer for at opretholde rytmen og fokus. • Opfordr til kritiske, men respektfulde spørgsmål stegning efter hver præsentation.

Teori

Debatten om, hvorvidt udviklingslande bør prioritere økonomisk vækst eller miljøbeskyttelse, er en af de vigtigste i moderne politik. Økonomisk vækst refererer til stigningen i et lands produktion af varer og tjenesteydelser, ofte målt ved BNP. For udviklingslande ses vækst som den vigtigste vej til at reducere fattigdom, skabe arbejdspladser og finansiere uddannelse, sundhedspleje og infrastruktur. Tilhængere af denne tilgang henviser ofte til den miljømæssige Kuznets-kurve, en teori, der antyder, at forurening stiger i de tidlige stadier af vækst, men i sidste ende falder, efterhånden som indkomst og teknologi forbedres. Ifølge denne opfattelse har et rigere samfund råd til renere energi og strengere regler senere hen.

Kritikere argumenterer dog for, at udsættelse af miljøbeskyttelse kan forårsage langsigtede skader, der opvejer de kortsigtede fordele. Hurtig industrialisering uden begrænsninger kan føre til skovrydning, forurening og tab af biodiversitet, hvilket underminerer selve den udvikling, som vækst sigter mod at opnå. Miljøforringelser rammer også først de fattigste samfund, især dem, der er afhængige af landbrug, fiskeri eller naturressourcer. Forskere inden for bæredygtig udvikling, herunder FN's Brundtland-kommission, argumenterer for, at vækst og beskyttelse skal integreres, så nuværende behov opfyldes uden at ødelægge miljøet for fremtidige generationer.

Internationale organisationer som Verdensbanken og UNEP fremmer ideen om en "grøn økonomi", hvor politikker tiltrækker investeringer og skaber arbejdspladser, samtidig med at de reducerer CO2-udledning og affald. Denne tilgang er i overensstemmelse med Parisaftalen, som anerkender udviklingslandenes særlige udfordringer og støtter økonomisk og teknologisk bistand for at hjælpe dem med at vokse bæredygtigt. Hovedspørgsmålet, og kernen i denne debat, er, om udviklingslande har råd til at udsætte vækst for at beskytte miljøet, eller om beskyttelse af miljøet i sig selv er fundamentet for varig velstand.

Øvelse

Klassen er opdelt i tre rollegrupper: to debathold, en stor gruppe dommere og en lille gruppe moderatorer. Debat Holdene, forslag og opposition, består af tre talere, der vil argumentere for eller imod forslaget "Dette Hus mener, at økonomisk vækst bør have forrang for miljøreguleringer i udviklingslande." I løbet af den 35 minutter lange forberedelsesfase arbejder begge hold på at strukturere deres argumenter og forberede eksempler. Hver taler udvikler et af holdets tre hovedpointer, understøttet af faktuelle beviser og værdibaseret argumentation. Den første taler introducerer holdets linje og første argument, den anden udvikler den centrale påstand, og den tredje opsummerer og afviser modsatte pointer. Holdene forbereder også korte noter, der foregriber sandsynlige modargumenter.

Samtidig forbereder moderatorer og dommere deres roller. Moderatorerne gennemgår debat formatet, fastsætter rækkefølgen af talerne og planlægger, hvordan timing og overgange skal håndteres. De hjælper også begge debathold under forberedelsen ved at hjælpe med at præcisere struktur, tidsallokering og opdeling af argumenter. Dommerne forbereder spørgsmål til hver side ved at analysere forslaget og gennemgå mulige svagheder i eksempel argumenterne. Deres spørgsmål bør teste logik, retfærdighed og gennemførlighed snarere end personlige meninger. Under debatten holder hver af de seks talere en tre minutters tale efterfulgt af et eller to spørgsmål fra dommerne. Moderatorerne styrer timing, overgange og tone. Efter den afsluttende tale konfererer dommerne, evaluerer ræsonnementets styrke og præsenterer en kort kollektiv beslutning understøttet af feedback på argumenternes kvalitet og den overordnede overbevisningsevne.

Diskussionsspørgsmål

Efter debatten slutter, leder de studerende, der fungerede som dommere, en kort evaluering af diskussionen. De præsenterer deres synspunkter på, hvilke argumenter der var stærkest, hvor ræsonnementet var svagt, og hvordan beviser eller eksempler understøttede hovedpåstandene. Deres feedback fokuserer på logik, klarhed og hvor godt hver side forbandt kortsigtede økonomiske mål med langsigtet miljøansvar. Moderatorerne vejleder refleksionen, holder tonen afbalanceret og opfordrer studerende til at forbinde deres konklusioner med etiske og sociale prioriteter. De inviterer begge hold til at svare kort og hjælpe klassen med at identificere, hvilke ræsonnement strategier der gjorde bestemte argumenter mere overbevisende. Vejledende spørgsmål:

1. Hvilke argumenter var tydeligst baseret på beviser frem for generelle påstande?
2. Formåede nogen af siderne at balancere økonomiske og miljømæssige mål?
3. Blev etiske ideer som retfærdighed eller ansvarlighed behandlet direkte?
4. Ignorerede nogle af argumenterne vigtige langsigtede konsekvenser?
5. Hvilket hold reagerede mest effektivt på spørgsmål?
6. Hvilke ræsonnement teknikker fik bestemte argumenter til at skille sig ud?
7. Hvad kunne forbedres i forbindelsen mellem evidens og etik?

Kilder

<https://climatedebate.idebate.net/case-studies/the-political-trade-off-between-economic-growth-and-environmental-regulations>

<https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2020>

<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>

<https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement>

<https://www.undp.org/future-development/signals-spotlight-2023/will-techno-optimism-make-us-complacent>

<https://a16z.com/the-techno-optimist-manifesto/>

<https://www.weforum.org/stories/2022/06/what-is-degrowth-economics-climate-change/>

